

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones Pastorales De Præceptis, Vitiis Capitalibus, Et De Sacramentis

Marchantius, Jacobus

Coloniæ Agrippinæ, 1655

XII. De qualitate vini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41699

Addo postremò, si aqua etiam dicitur materia, vix reddi potest ratio, cur pura non possit verti in sanguinem; aut certè, cur si in parva quantitate accidentibus vini alterata, cur non & in majori quantitate, si illa etiam accidentia receperit vini? Immò sequitur quandoque sanguinem manere sub solis speciebus aquæ; ut si contingat species vini acescere & corrumpi, & non species aquæ. Item, si quacumque ratione species aquæ consecratæ separantur à speciebus vini. Cur enim propter illam solam separationem desinet ibi sanguis Christi, & rediret substantia aquæ? Hæc certè omnia videntur involvere aliqua vel in convenientia, vel minùs solidè dicta. Sed hæc fusiùs profuqui non est nostri instituti; ad Scholasticos Doctores Lectorem remittimus.

CAPUT XII.

De qualitate vini.

CÆterum, cùm ordinariè vinum in se aquam illam modicissimam convertere debeat, ita ut *S. Barnabæ*

INRA in 4. dist. II. asserat Christum non consecrasset calicem, donec aqua in vinum fuisset conversa: hinc est quod Sacerdotes solliciti esse debent, ne vinum quo utuntur, sit multum deficiens, & ad corruptionem tendens. Certè nonnullorum socordia vel incuria gravis est qui æstivo tempore pauculum vini reservant, & quidem vini deficientis, quod statim in acetum, vel alium corruptum liquorem transit, ita ut mihi penè certum sit multoties nullitatem consecrationis & sacrificii intervenire, ob corruptionem substantialem vini talis. Quod si corruptio non sit substantialis, licet valida sit consecratio, est tamen illicita, & potest grave hic peccatum intervenire, nisi necessitas urgeat.

Quantum autem ad materiam huius Sacramenti, generaliter loquendo, requiritur ut sit propriè & simpliciter *Vinum de vite*. Hinc sequitur.

Primò, non esse materiam liquores omnes alios, qui aliunde exprimuntur, quàm de vite, licet similitudinem

cum vino habeant. Sive autem sit vinum album, sive rubrum, sive alterius coloris, sive ejusdem speciei, sive diversæ, parum refert, dummodò verè vinum sit de vite.

2. Sequitur agrestam, sive omphacium, quod vulgò *Verius* vocant, quodque ex uvis immaturis exprimitur, non esse materiam; quia non est simpliciter vinum; est enim liquor incoctus, & adhuc in via generationis, & coctione naturali fiat vinum.

3. Sequitur mustum, sive vinum omnino recens, esse materiam sufficientem, quia verè vinum est. Unde de consecratione dist. 2. permittitur ut in necessitate uvæ exprimantur in calice, & fiat consecratio. Ordinariè autem non oportet in musto consecrare ob impuritatem. Porrò succus uvæ non potest in ipsa adhuc uva consecrari, quia materia calicis debet esse materia potabilis si autem non sit succus ex uva expressus, non est materia potabilis, sed potius cibus est. Nec vinum dicitur nisi succus expressus ex uvis maturis.

4. Sequitur acetum non esse materiam, quia non est vinum simpliciter: fit enim ex corruptione substantiali vini. Ideo Missale Pii V. jubet repeti consecrationem in aceto factam. Adu- tum est de vino acescente, quod non- tum substantialem formam amisit, de- quo intelligendi sunt nonnulli antiqui, qui dicunt in aceto validè consecrari. Vinum autem vinum acescens possit esse dubia materia, etiam illicitè in eo consecratur sine necessitate. Unde pro- ratione dubii & irreverentiæ grave est peccatum.

5. Non est materia aqua vitæ, sive vinum adustum, etiam si è vino extra- hatur, nec vinum cum melle, saccharo, speciebusque aromaticis decoctum, quia hæc decoctio facit tertium quod- dam compositum, & mutare speciem potest.

Postremò adverte satis periculo- sum esse in vino Hispanico his in Pro- vincis consecrare, quia plerumque est adulteratum; imò planè adul- teratum sæpe venditur ex hydro-

E e s melle

melle confectum, ut experientia constat.

Quantum ad vinum congelatum, ordinariè non debet consecrari, nisi liquefiat, & tunc nullum est peccatum post liquefactionem consecrate, nisi tanta fuisset congelatio, de qua dubitari meritò posset, an vini naturam corruerit.

Si autem in vino congelato quis consecraret, validè consecraret, quia est vinum de vite, & per se est potabile, & accidentarium est, quod sub hac dispositione potari nequeat; quod non requiritur, quia ejus sumptio non est de necessitate, sicut ablutio in Baptismo. Nec simile est de uva; quia nec vinum est, nec potus. Si vino consecrato superveniat congelatio, remanet Christus, unde Missale solum dicit debere liquefieri, & sumi sine alia consecratione, ergo etiamsi congelatio impediret consecrationem, valida esset, ut ibi sub speciebus congelatis poneretur Christus.

Quantum ad materiam Corporis Christi,

Christi, certum est debere esse panem
 triticeum: sed quia triticum, sive fru-
 mentum, diversa genera complecti-
 tur, disputant Theologi, an filigo pos-
 sit esse materia sufficiens. Et quamvis
 omnes resolvant non licere in filigineo
 pane consecrare, quia materia dubia
 non potest consecrari, plerique tamen putant validè con-
 secrari, dicuntque filiginem non dif-
 ferre à tritico nisi accidentaliter. Quæ
 eadem opinio pacificare potest timo-
 ras quasdam conscientias, quæ ti-
 dent ne filigo inveniatur commixta
 tritico in formulis, quæ conficiuntur
 ad consecrationem, nam plerisque in
 locis difficillimè purum triticum re-
 peritur. Puto igitur ab aliis granis ex-
 arguendum esse diligenter ab his qui
 conficiunt, non ita tamen scrupu-
 losè, ut omnibus planè debeat care-
 re, tum quia parum pro nihilo reputa-
 tur, tum quia absumitur à copiosiore
 materia.

Sed quæritur de Spelta? Respon.
 granum, quo frequens est apud
 esse optimum, & ex eo delica-
 tum

tum panem fieri candidum & usua-
lem, unde tritici speciem esse vix du-
bito, quamvis à frumento vulgariter
dicto folliculis distinguatur & paleis
Contrariæ opinionis auctores puro
non satis nosse nostram Speltam, quam
vocant Zeam: sed aliud granum dege-
nerans hordeo simile videntur intel-
ligere. In illo interim non est conse-
crandum, quia oportet uti materia hic
certissima.

Non est eadem ratio de grano quod
aliqui Speltam Martii vocant, quæ se-
ritur in Martio, & colligitur in Julio,
vulgus vocat *de L'amoy*, est enim lon-
gè degenerans à Spelta, estque aspe-
rius granum palato. V. dicta in

Candelab. Myst. Tract.

*Leet. 5. ubi plura ea
de re.*